

ВИКОНУЄМО ПРАКТИЧНУ РОБОТУ

Визначення напрямків на плані, азимуту вказаних на плані об'єктів • робота в парах

Приладдя: план місцевості (див. мал. 52 на с. 53 підручника), транспортир, лінійка, простий олівець.

Наука свідчить

- Напрями на плані визначаються за сторонами горизонту.
- Як на плані визначити азимути.
 - а) Наприклад, якщо вам необхідно визнати азимут руху від джерела до будинка лісника, слід виконати наступні дії: 1) проведіть від позначки джерела промінь напруму на Північ (тобто вгору відповідно до стрілки-вказівника на плані); 2) іншим променем з'єднайте джерело з даним предметом – будинком лісника; 3) за допомогою транспортира виміряйте кут, що вийшов. Це й є азимут: $Az = 34^\circ$.
 - б) Якщо об'єкт, що вас цікавить, знаходиться за межами 180° , можна скористатися коловим транспортиром зі шкалою від 0° до 360° . Якщо під рукою такого інструмента немає, візьміть звичайний півколовий транспортир зі шкалою до 180° і просто переверніть його. Одержане число додайте до 180° . Наприклад, щоб знайти азимут руху в зворотному напрямку (від будинка лісника до джерела), слід виконати ті ж само дії, але починати їх від будинка лісника. Перевернувши транспортир знайдемо азимут: $Az = 180^\circ + 34^\circ = 214^\circ$.

а)

б)

Завдання (виконуючи завдання, додавайте собі бали)

1. За планом місцевості визначте й запишіть у таблицю, які географічні об'єкти знаходяться в різних частинах плану (0–1 бали).

§ 11. Визначення напрямків на плані

№	Географічні об'єкти	Частина плану	№	Географічні об'єкти	Частина плану
1	Мішаний ліс		4	Яр	
2	Хвойний ліс		5	Село Хуторець	
3	Місто Сонячне		6	Озеро Глибоке	

2. Визначте за сторонами горизонту й запишіть у таблицю відповіді на питання (0–2 бали).

№	Питання	Відповідь
1	В якому напрямі тече річка Біла?	
2	В якій частині села Миколаївка знаходиться школа?	
3	В якому напрямі слід рухатися стежкою від джерела до села Березівка?	
4	Які береги озера Синього заболочені?	
5	Який берег річки Біла піщаний?	
6	На якій околиці села Хуторець знаходиться криниця?	

3. Ви знаходитесь біля вітряка на висоті 154,4 м. Визначте азимуту та відстані руху від вітряка до наступних географічних об'єктів (0–3 бали).

№	Об'єкти	Азимут (Az), °	Відстань	
			на плані, см	на місцевості, м або км
1	Джерело			
2	Міст через річку Стрімку			
3	Залізнична станція			
4	Кам'яний кар'єр			
5	Криниця біля с. Березівка			
6	Електростанція біля м. Сонячне			

4. Робота між групами. Прокладіть маршрут від одного з об'єктів на плані місцевості, заздалегідь назвавши його однокласникам. Від нього слід пройти послідовно 6 об'єктів, вказавши азимуту та відстані до кожного наступного об'єкта. Слідкуючи за показниками азимутів та відстаней, які ви оголосите, ваші однокласники, намагатимуться визначити за планом об'єкти, якими проходить ваш маршрут (0–3 бали за складений маршрут + 0–3 бали за визначення маршрутів однокласників).

Маршрут руху від об'єкта _____

№	Азимут, °	Відстань, м або км	Об'єкт	№	Азимут, °	Відстань, м або км	Об'єкт
1				4			
2				5			
3				6			